

ת"פ (נתניה) 7339-09-22 - מדינת ישראל נ' פלוני

פלילי - שיקולי ענישה

משפחה וירושה - אלימות במשפחה

פלילי - חוק העונשין - עבירות אלימות

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 7339-09-22 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות תביעות משטרת ישראל

נ ג ד

הנאשם: פלוני

בשם המאשימה:

בשם הנאשם:

גזר דין

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירת תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיפים 380 ו-382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977. הנאשם והמתלוננת, גב' ל"כ, היו במועד הרלוונטי לכתב האישום בני זוג פרודים בהליכי גירושים, והורים לשני ילדים. ביום 14.6.22 בשעה 19:00 לערך ירדה המתלוננת מבניין מגוריה לחנייה, כדי לאסוף את הילדים אותם השיב הנאשם במסגרת הסדרי הראייה. כשלקחה את בנה מידיה של הנאשם, דרך עליה הנאשם בחוזקה על גב כף רגלה השמאלית. כתוצאה מהמעשה נגרם למתלוננת סימן אדום בצורת סוליית נעל על גב כף הרגל.

2. טיעוני הצדדים לעונש נשמעו ביום 14.2.24. ב"כ המאשימה התייחס לאופן המזלזל והמשפיל בו נהג הנאשם כלפי המתלוננת. הוא הפנה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, והדגיש את החומרה המיוחדת שרואה המחוקק בעבירות אלימות בין בני זוג. הוא הציג פסיקה להמחשת מדיניות הענישה, וביקש לקבוע את מתחם העונש בין מספר חודשי מאסר לבין שנת מאסר בפועל. לצורך גזירת העונש הוגשה הרשעתו של הנאשם מיום 3.1.24 בריבוי עבירות איומים כלפי המתלוננת, ובהיזק לרכוש במזיד (עת/1). ב"כ המאשימה הזכיר כי הנאשם לא קיבל אחריות על מעשיו מושא ההליך דן, והפנה לעדותה של המתלוננת באשר להתעללות נפשית שלדבריה חוותה מן הנאשם במהלך תקופה ממושכת. סופו של טיעון ביקש לגזור את עונשו של הנאשם בשליש העליון של המתחם, ל-9 חודשי מאסר בפועל, אותם יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות ככל שיימצא מתאים, מאסר על-תנאי ופיצוי למתלוננת.

3. ב"כ הנאשם הדגיש את הנסיבות לקולה: המדובר באירוע קצר, באלימות שאיננה חמורה, וללא פגיעה משמעותית במתלוננת. המעשה התרחש בתקופה "סוערת" במערכת היחסים בין בני הזוג לשעבר. בנסיבות אלה ביקש לקבוע מתחם עונש שתחתיתו במאסר על-תנאי וחלקו העליון במספר חודשי מאסר. בגזירת העונש בתוך המתחם ביקש לשקול את העובדה שמאז חודש אוקטובר 22' לא מתאפשר לנאשם לראות את ילדיו, והוא בנתק מוחלט מהמתלוננת. הנאשם, אשר ניהל בעברו אורח חיים נורמטיבי ופרנס בכבוד את משפחתו, מצא עצמו מתגורר ברחוב או מתארח אצל חברים, ללא מקור פרנסה. ב"כ הנאשם ביקש לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, למאסר צופה פני עתיד. אשר לבקשתה של המאשימה להפנות את הנאשם לממונה על עבודות שירות, טען כי מצבו הכלכלי של הנאשם אינו מאפשר לו להגיע פיזית לביצוע עבודות השירות, ומשכך ככל שבית המשפט יגזור עליו עונש מאסר בפועל, הוא מעדיף לרצותו במאסר ממש.

4. הנאשם פתח את דבריו לעונש בכפירה בעבירה בה הורשע: "אני רוצה לומר שהאירוע הזה לא קרה...". הוא סיפר שילדיו הם הדבר החשוב בחייו. לטענתו, "חינו חיים רגילים לגמרי... המצב הכלכלי הוא שאני לא עובד, זה מסביר הכל. זה קשור לעניינים של הגירושים. במהותי אני אדם שמח, חיובי, טוב, חושב על דברים נכונים, אך נקלעתי למצב שאשתי פועלת בדרכים למען השגת מטרות כאלה ואחרות בגירושין. אני "ילד טוב פרדסיה", תראו מה עשו ממני. מעולם לא ראיתי שוטר, לא יודע מה זה שופט (בוכה)". הנאשם הציג לבית המשפט (בטלפון) את מצב חובותיו בהוצל"פ, כ-113,000 ₪, מתוכם חוב מזונות בסך כ-88,000 ₪. הוא חזר על טענתו כי מעולם לא נקט אלימות פיזית כלפי המתלוננת וכלפי איש, והוסיף: "גם בתהליך הגירושין, מעולם לא איימתי עליה אפילו באלימות פיזית. לשאלת ביהמ"ש, גם בכתב האישום בו הורשעתי לפי הודאתי, לא דובר באיומים באלימות פיזית, אלא באיומים לנזק ברכוש... לא רק שאני מגנה אלימות, אלא אני מבקש להדגיש שוב שאין בשום מקום, בשום נקודת זמן, לא אלימות פיזית שלי וגם לא איומים, אין חיה כזאת, היא לא קיימת. אני מוכן ללכת על המשפט הזה גם למכונת אמת".

5. בטרם מתן גזר הדין, וחרף טענת ההגנה בדבר התנגדותו של הנאשם לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, מצאתי להפנותו לממונה עובר לשימוע גזר הדין. דא עקא, הנאשם לא טרח להתייצב

לראיון שנקבע לו. הוא התבקש להסביר את התנהלותו. בתשובה מיום 18.3.24 טען ב"כ הנאשם, כי "אין לו קשר עם ילדיו הקטינים, ובמצב זה אינו בעל "כוח מניע" על מנת לקום לעבודה". הוא שב על טענותיו של הנאשם, לפיהן הוא חסר מקום מגורים קבוע ונעדר תשתית כלכלית מינימלית. לכן, לדבריו, "הוא חסר יכולת לקיים חיים נורמליים וללכת לעבוד עם אנשים בצורה אנושית וסבירה". בהחלטה מאותו היום קבעתי כי "תשובתו של הנאשם כמוה כסירוב להתייצב לפני הממונה, על כל המשתמע מכך".

דיון

6. דומה שאין מחלוקת בדבר חומרתן של עבירות האלימות בכלל, ועבירות האלימות בתוך המשפחה בפרט. בתי המשפט מכבידים ידם על עבריינים אלימים, בדרך של ענישה מוחשית. במעשה העבירה פגע הנאשם בזכותה של המתלוננת לכבוד, לביטחון ולשלמות גופה. ברם, כל מקרה נבחן לגופו. במחלוקת בין הצדדים באשר למתחם העונש ההולם, מקובלת עליו טענת ההגנה, לפיה תחתיתו של המתחם במאסר צופה פני עתיד. המדובר באירוע אלימות קצר, לכאורה ללא תכנון מראש כי אם בהחלטה רגעית של הנאשם, לא מתוחכם, ללא שימוש באביזרים. עוצמת הפגיעה הפיזית איננה גבוהה, החבלה ברף נמוך יחסית, וגם פוטנציאל הנזק הפיזי אינו גבוה. בצד זאת, לא ניתן להתעלם מהכאב שהסב הנאשם למתלוננת, וכן מתחושותיה כי במעשיו רמס אותה, ובמילותיה (מתוך הכרעת הדין, פס' 5): "...ומשהו שבדריכה על הרגל הזאת היה בעיני מאוד סימבולי. הדריכה שלו עליו נפשית, מילולית, פיסית. זה הגיע לאיזה שהוא חבית שהתמלאה אצלי ולא יכולתי לשאת אותה. הדריכה המילולית הנפשית והגיעה לפיסית, ומשהו בי לא יכול היה לשאת את זה וזה הסיבה שהגשתי תלונה. הדבר המינורי הקטן הזה לכאורה שהייתי יכולה להעביר אותו הלאה וזה הסיבה שהגשתי את התלונה" (פר' עמ' 12 ש' 5-11).

בתמיכה למתחם העונשי לו עתר, הפנה ב"כ המאשימה למספר פסקי דין של בית משפט השלום, ולרע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.16). המבקש הורשע לאחר הוכחות בתקיפת בן זוג לפי סעיפים 379 ו-382(ב) לחוק העונשין. במהלך ויכוח בינו לבין רעייתו, דחף אותה המבקש לעבר המיטה, "משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה". בקביעת מתחם העונש עמד בית משפט השלום על כך שהמדובר "בתקיפה הכוללת מספר רב של שלבים שניתן לראות בכל אחד מהם, מעשה תקיפה עצמאי". נקבע מתחם בין מאסר לתקופה קצרה שניתן לרצות בעבודות שירות, לבין 14 חודשי מאסר בפועל, והמבקש נדון ל-6 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעורו נדחה, וכך גם בקשתו לרשות ערעור. השוואה בין ענייננו לבין פסק הדין, מגלה כי הגם שהמבקש הורשע בעבירה שהעונש המרבי בצדה (4 שנים) נמוך מהעונש המרבי בצדה של העבירה בה הורשע הנאשם (6 שנים), הרי שנסיונות העבירה בה הורשע המבקש חמורות מעניינו של הנאשם.

אפנה להלן לאסופת פסקי דין חלוטים של מותב זה, בנסיבות שאינן קלות מענייננו: ת"פ 63173-03-23 מדינת ישראל נ' מנגיסטו (23.1.24, טרם פורסם); ת"פ 30424-04-21 מדינת ישראל

נ' יאמין (9.1.24, טרם פורסם); ת"פ 56938-05-23 מדינת ישראל נ' אוש (19.12.23, טרם פורסם); ת"פ 3430-09-19 מדינת ישראל נ' כליפא (18.1.23); ת"פ 42606-12-20 מדינת ישראל נ' פלוני (6.9.22); ת"פ 55511-12-21 מדינת ישראל נ' weldegrima (14.4.22, טרם פורסם); ת"פ 11298-11-21 מדינת ישראל נ' טל (5.4.22, טרם פורסם); ת"פ 54214-03-19 מדינת ישראל נ' nizligabra (8.6.21, טרם פורסם); ת"פ 52600-08-19 מדינת ישראל נ' מכתובי (22.6.21); ת"פ 20399-01-19 מדינת ישראל נ' מיכלוב (30.9.21).

בהתחשב בשיקולים עליהם עמדתי ובמדיניות הענישה, אני קובע את מתחם העונש בין מאסר על-תנאי לבין 6 חודשי מאסר בפועל.

7. לזכות הנאשם - במועד בו ביצע את מעשה העבירה, לא עמדו לחובתו הרשעות נוספות. מצבו הכלכלי העגום של הנאשם, אף הוא נלקח בחשבון. החלטתו לנהל את משפטו על מנת להוכיח את חפותו, לא תיזקף לחובתו, כמובן. מנגד, משהורשע בדין לאחר הבאת ראיות, לא יוכל ליהנות מההקלה הניתנת לנאשמים המודים במיוחס להם, מקבלים אחריות ומביעים חרטה. לבטח לא יוכל לזכות בהתחשבות המגיעה לנאשמים החוסכים מנפגעי העבירה את הצורך להתייבב על דוכן העדים.

ניתן היה לצפות, שלאחר הרשעתו יפנים הנאשם את משמעות מעשה העבירה וחומר. לשווא. בטיעוניו לעונש דיבר הנאשם גבוהה גבוהה אודות דרך הילוכו הנורמטיבית, והמשיך להתכחש לפגיעתו במתלוננת, באירוע דנן ובכלל. דא עקא, התברר כי בינתיים הורשע הנאשם בהתאם להודאתו בהליך אחר בריבוי עבירות איומים כלפי המתלוננת, ובעבירה של היזק לרכוש במזיד (עת/1 - ת"פ 16906-08-22, הכרעת דין מיום 3.1.24). הנאשם איננו נותן את הדין לפניי בגין מעשיו בהליך האחר, ברם, דבריו לפניי בשלב הטיעונים לעונש, אינם מתיישבים כהוא זה עם הודייתו והרשעתו בהליך האחר, ועם הקביעות המרשיעות בהליך כאן. במצב דברים זה אין מנוס מלקבוע שהנאשם נעדר תובנה לחומרת העבירה בה הורשע, חסר אמפתיה למתלוננת, ולכאורה מהווה גורם סיכון כלפיה.

באיזון השיקולים, אין בידי לקבל אמנם את עתירת המאשימה, ולגזור את עונשו של הנאשם בחלקו העליון של המתחם, אך לבטח לא אוכל לקבל את בקשת ההגנה ולהסתפק בתחתיתו של המתחם. אשר לאופן ריצוי עונש המאסר: בטיעוניו לעונש הסביר הנאשם כי איננו מעוניין לבצעו בדרך של עבודות שירות. חרף דבריו, מצאתי לתת בידי הנאשם הזדמנות להצטנן ולשקול את הדברים פעם נוספת, תוך שהוריתי על הפנייתו לראיון אצל הממונה. דא עקא, הנאשם נותר איתן בדעתו, לא התייבב לראיון, והדגיש בתשובתו לבית המשפט כי אינו משנה מהילוכו. רצונו - כבודו.

8. סוף דבר, בהתחשב בשיקולים עליהם עמדתי, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 2 חודשי מאסר בפועל.

ב. 2 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירה בעלת יסוד של אלימות פיזית או מילולית.

ג. פיצויים בסך 1,500 ₪ אשר ישולמו למתלוננת (עדת תביעה מס' 1). הפיצויים ישולמו ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 10.10.24 ובכל 10 בחודש שלאחריו. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצויים לפירעון מידי.

מוסבר לנאשם כי ניתן לשלם את הפיצויים כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגביה באחת מהדרכים הבאות:

· כרטיס אשראי באתר המקוון של רשות האכיפה והגביה www.eca.gov.il;

· מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גביה) *35592 או בטלפון 073-2055000;

· במזומן בכל סניף של בנק דואר בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברים).

9. אחר הדברים האלה: הנאשם הוזמן לשימוע גזר הדין ליום 2.4.24, אך לא התייצב. צווי הבאה שהוצאו נגדו לא הועילו, עד כי ביום 21.5.24 הותלו ההליכים והוצא נגדו צו מעצר. הנאשם נעצר, ושחרר בערבויות שנועדו להבטיח את התייצבותו לדיון לפניי. דא עקא, הוא הפר את האמון שניתן בו, ופעם נוספת עשה דין לעצמו והתחמק מהמשפט. משכך, בדיון מיום 16.7.24 הותלו ההליכים בפעם השנייה, ושוב הוצא נגדו צו מעצר. זו הפעם נמנע בית המשפט משחרורו של הנאשם, אשר הובא לשימוע גזר הדין לפניי כשהוא עצור. להסרת ספק, התנהלותו זו של הנאשם לא הביאה לשינוי התוצאה העונשית, אך עשויה להצדיק חילוט ערבויות, בכפוף לבקשה מתאימה של המאשימה. כמו כן, מתקופת המאסר בפועל שהוטלה על הנאשם, יקוזזו ימי מעצרו בהתאם לרישומי שב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח אב תשפ"ד, 01 ספטמבר 2024, במעמד הצדדים.